

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 16.06.2025 § 223

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 16.06.2025

§ 223

Oikaisuvaatimus työllisyysjohtajan viranhaltijapäätökseen 5.5.2025 §12

1883/01.01.01.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

työllisyysjohtaja Taisto Tuominen p. 044 482 6976

juristi Satu Heiskari p. 050 559 4032

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Työllisyysjohtajan viranhaltijapäätökseen 5.5.2025 § 12 on saapunut oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa, joten se otetaan käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii oikaisua Lahden kaupungin työllisyyspalveluiden palvelu-, opetus-, sosiaali- ja terveysammattialojen -toimintayksikön asiakkuuspäällikön viran määräaikaista täyttämistä koskevaan päätökseen. Hän katsoo olevansa tehtävään valittua henkilöä ansioituneempi sekä arvioi kokeneensa syrjintää sekä sukupuolen perusteella että henkilönä vedoten kunnallisesta viranhaltijasta annettuun lakiin, perustuslakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lakiin. Hänen nähdäkseen

työllisyyspalveluiden valinnat ovat kohdistuneet ensisijaisesti kuntakokeilun puolella työskennelleisiin.

Virka tuli haettavaksi työllisyyspalveluiden sisäisessä haussa Kuntarekry - järjestelmässä, kuten pysyväisluonteisen organisaation perustamista koskevassa yhteistoimintamenettelyssä oli sovittu. Viranhakuilmoituksessa virkasuhteen kestoksi on määritelty ”vakinainen, määräaikainen”, mikä mahdollisti myös viran määräaikaisen täyttämisen. Väliaikaisorganisaation vakinainen henkilöstö muodostui liikkeenluovutuksella valtiolta kaupungille siirtyneistä 116 virkasuhteisesta sekä kaupungin työllisyyspalveluiden 49 virkasuhteisesta ja 7 työsuhteisesta henkilöstä. Uuteen organisaatioon perustettiin 149 virkaa ja työsuhteeseen päätettiin ottaa 23 henkilöä. Vakinaisten tehtävien määrässä ei siis tapahtunut muutoksia. Uudessa organisaatiossa tuli kuitenkin ottaa huomioon myös työllisyyspalveluiden määräaikaisen henkilöstö heidän palvelussuhteidensa päättymiseen saakka, joten haku avattiin yhteistoimintamenettelyssä sovitun mukaisesti väliaikaisorganisaation koko henkilöstölle. Yhteistoimintamenettely päätettiin 13.3.2025 ja henkilöstön edustajat jättivät eriävän mielipiteen ainoastaan työllisyyspalveluiden henkilöasiakaspalvelun työaikamuodon osalta.

Kunnallishallinnossa sovelletaan perustuslain 125 §:n säännöstä virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista: Yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen kautta hankittuja tietoja ja taitoja, kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin ja koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan nuhteetonta käytöstä ja viranhoidon kannalta merkityksellisiä ansioita yleisessä kansalaistoiminnassa (KUNTALAKI – Tausta ja tulkinat, Heikki Harjula ja Kari Prättälä, painos 2023 s. 593). Työllisyyspalveluiden virkojen kelpoisuusehdoista ei ole säädetty erikseen lailla, joten virkanimityksissä noudatetaan em. perustuslain säännöksen ohella viranhakuilmoituksessa esitettyjä, kaupungin päättämiä erityisiä

kelpoisuusvaatimuksia. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että vaadittavan tutkinnon väljä määrittelytapa on pääsääntö sekä valtion- että kunnallishallinnossa. Tällä tarkoitetaan kelpoisuusvaatimuksen esittämistä viittaamalla ”virkaan soveltuvaan” tai ”virkaa vastaavaan” tutkintoon. Tällöin soveltuvuuden ja vastaavuuden arviointiperusteena on ensi sijassa tutkinnon sisällön vastaavuus virkatehtävien edellyttämiin tietoihin ja taitoihin (Virkamiesoikeuden perusteet, Seppo Koskinen ja Heikki Kulla, painos 2013 s. 87). Kun tutkintoa ei ole yksiselitteisesti määritelty, kunnan on arvioitava, voidaanko viranhakijan tutkinnon tai muun opintosuorituksen katsoa antavan virkatehtävän hoitamiseksi riittävät tiedot ja taidot. Myös virassa edellytetyn kokemuksen sisällölliset kriteerit, laatu ja määrä, ovat yleensä yksilöimättömiä. Kokemuksella pitää kuitenkin olla asiallinen vastaavuus viran tehtäväpiiriin, vaikka sitä ei olisi nimenomaisesti edellytettykään (Virkamiesoikeuden perusteet, Seppo Koskinen ja Heikki Kulla, painos 2013 s. 91–92). Harkintavaltaa virkaan valitsemisessa rajoittavat myös nimenomaisesti säädetyt syrjintäkiellot, eli viranhaltijalain tasapuolisuusvelvoite sekä yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain säännökset (KUNTALAKI – Tausta ja tulkinnot, Heikki Harjula ja Kari Prättälä, painos 2023 s. 595–596). Laeissa tarkoitettua syrjinnästä voisi olla kysymys vain, mikäli viran hakijoita olisi kohdeltu haussa eri tavalla ilman yhdenvertaisuuslain mukaista oikeuttamisperustetta tai mikäli ansioituneempi olisi syrjäytetty ilman, että tämä johtuisi muusta hyväksyttävästä seikasta kuin sukupuolesta. Silloin, kun ansioituneempaa ei ole syrjäytetty eikä viran hakijoita ole kohdeltu haussa eri tavalla, syrjintävaihteita ei ole tarpeen tarkastella.

Palvelu-, opetus-, sosiaali- ja terveysammattialojen -toimintayksikön asiakkuuspäällikön virka ilmoitettiin haettavaksi useamman viran ryhmässä, josta ilmoituksessa todettiin: Näissä tehtävissä edellytetään yleensä soveltuva korkeakoulututkintoa ja työkokemusta soveltuvasta tehtävästä. Lisäksi tehtävässä voidaan tarvita työssä vaadittavaa lisäkoulutusta. ”Yleensä” -sanalla viitattiin kelpoisuusvaatimuksen täyttymiseen koskien niitä työllisyyspalveluiden

viranhaltijoita, jotka oli valittu tehtäviinsä aiempien kelpoisuusehtojen voimassa ollessa. Ilmoituksessa oli myös maininta: Lisäksi kaikissa tehtävissä eduksi luetaan tehtävän hoitamisen kannalta soveltuva erityisosaaminen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Asiakkuuspäällikön tehtävät kuvattiin ilmoituksessa näin: Vastaa toimintayksikkönsä operatiivisesta toiminnasta ja toimii esihenkilönä yksikön asiantuntijoille. Vastaa toimintakokonaisuutensa prosesseista ja ohjaa yksikön työtä tavoitteiden mukaisesti. Vastaa oman toimialansa tulostavuuksista työllisyystoimien vaikuttavuuden kehittämisestä ja raportoinnista. Vastaa yksikkönsä toimialaan liittyvien asiakokonaisuuksiin liittyvistä päätöksistä ja tekee työttömyysturvaratkaisuja sekä vastaa yksikkönsä toimintaan liittyviin reklamaatioihin. Asiakkuuspäällikkö vastaa toimintayksikkönsä toiminnan ja tehtyjen päätösten laillisuudesta. Tehtävässä on laajasti verkosto- ja sidosryhmäyhteistyötä ja asiakkuuspäällikkö vastaa omalla toimialalla verkostotoiminnan kehittämisestä.

Tehtävään valitun suorittamien opintojen katsottiin vastaavan virkatehtävien edellyttämiä tietoja ja taitoja kokonaisuutena oikaisuvaatimuksen tehnyttä henkilöä paremmin. Kummankin koulutustasoa on kuitenkin pidetty virkatehtävän hoitamiseksi riittävänä. Tehtävään valittu on fysioterapeutti AMK ja hänellä on yhteiskuntatieteiden maisterin opinnot loppuvaiheessa, pro gradu -tutkielman ollessa vielä kesken. Oikaisuvaatimuksen tekijä on koulutukseltaan restonomi AMK ja hänellä on myös tarjoilijan ja sisustajan toisen asteen ammatilliset tutkinnot sekä joitakin yksittäisiä opintokokonaisuuksia avoimessa korkeakoulussa. Tutkinnon ollessa kesken ansiovertailussa otetaan huomioon tutkinnosta jo suoritettut opintojaksot.

Työkokemus 2–3 vuotta substanssialalta asiakaspalvelutyöstä TE-palveluiden asiantuntijan tehtävässä arvioitiin riittäväksi hahmottamaan tehtäväkenttään kuuluvat asiakokonaisuudet. Tältä osin tehtävään valittu ja oikaisuvaatimuksen tekijä arvioitiin tasaveroisiksi. Haun kysymykseen koskien kokemusta ensisijaisesti

tavoitellusta tehtävästä tehtävään valittu on vastannut "ei" ja oikaisuvaatimuksen tekijä "kyllä", mutta oikaisuvaatimuksen tekijän ilmoittamasta työhistoriasta ei ilmennyt, että hän olisi työskennellyt TE-toimistossa tai kunnallisissa työllisyyspalveluissa esihenkilö- tai päällikkötehtävissä. Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo työskennelleensä rekrytointiyrityksessä palveluesihenkilönä. Valitun henkilön ja oikaisuvaatimuksen tekijän välillä ei voida katsoa olevan työkokemuksessa viran hoitamisen kannalta merkityksellistä eroa.

Eduksi luettiin tehtävän hoitamisen kannalta soveltuva erityisosaaminen. Tehtävään valitulla tämä kohdistuu suoraan palvelu-, opetus-, sosiaali- ja terveysalojen asiakkuuspäällikön tehtäväkenttään. Hän on suorittanut yhteiskuntatieteiden maisterin opintoja sosiaali- ja terveyshallintotieteen alalta ja hänellä on myös käytännön kokemusta opetus- ja terveysalan tehtävistä sekä palvelualasta. Hänellä on lisäksi ymmärrystä asiakkuuksien hallinnasta ja työnvälityksen ja osaamisen kehittämisen tehtävistä sekä kokemusta verkostotyöstä ja sidosryhmäyhteistyöstä koulutuksen, työnantajien ja palvelutuottajien kanssa, kehittämisosaamista, kykyä arvioida toiminnan vaikuttavuutta ja hyvät neuvottelutaidot. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on kokemusta rakennusosalta, ravintola-alalta ja logistiikka-alalta sekä hyvät tietotekniset taidot ja laajat verkostot, joista hän mainitsee Lahden Kumppanuuspöydät. Hän kaipaa haasteita, vastuuta, vaihtelevuutta, on joustava ja oma-aloitteinen sekä innokas hyppäämään uuteen. Hän myös haluaa kehittää itseään ja työyhteisöään ja on työskennellyt ulkomailla.

Eduksi luettiin myös yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, joiden arviointi perustui päivittäisen työskentelyn havainnointiin. Tehtävään valitun yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen arvioitiin olevan hyvällä tasolla ja hänen katsottiin soveltuvan hyvin vaativia yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja edellyttävään esihenkilötyöhön. Oikaisuvaatimuksen tekijän yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot arvioitiin perustasoisiksi ja hänen katsottiin soveltuvan hyvin asiakastyöhön.

Valittu henkilö oli ansiovertailun perusteella palvelu-, opetus-, sosiaali- ja terveysalojen asiakkuuspalvelupäällikön virkaan soveltuvin ja ansioitunein. Oikeuskäytännön mukaan virkaan on voitu valita kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista se, jolla on perustuslain 125 §:n nimitysperusteet ja virkaan kuuluvat työtehtävät huomioon ottaen katsottu olevan parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen. Työnantajalla on siis katsottu olevan näissä rajoissa oikeus päättää, millainen painoarvo hakijoiden erilaisille ansioille nimitysharkinnassa annetaan. Tämä tarkoittaa sitä, että työnantaja saa valita, painottaako se esimerkiksi laajempaa opillista osaamista työkokemusta enemmän.

Oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole asetettu virkavalinnassa tehtävään valitun tai muihin hakijoihin nähden eri asemaan sukupuolen tai minkään muunkaan henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lahden työllisyyspalveluiden henkilöstövalinnat on tehty puhtaasti tehtävään soveltuvuuden ja ansioituneisuuden perusteella.

Esihenkilötehtäviin on valittu niin Lahden työllisyyspalveluista kuin Hämeen TE-toimistostakin työkokemusta omaavia henkilöitä, ja osa esihenkilöasemaan valituista TE-taustaisista on työskennellyt vuoden 2024 lopussa päättyneessä kuntakokeilussa, osa ei.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä